

د ټاکنو د کمیسیون پریکړه د کرکیچ د هوارولو په خاطر صادره شوی ده

د افغانستان د ولسي جرگې له ټاکنو د نژدې یوه کال په بشپړېدو سره دغه لاندې لا هم پېچلې کیدونکې برېښي او د دولت د ۳ قواوو ترمنځ اړیکې تر بل هر وخته ترینګلې بلل کېږي، د سیاسي چارو ډیر کار پوهان د ټاکنو د خپلواک کمیسیون هغه پرېکړه غیرقانوني بولي چې نهه تنه یې نوي ولسي جرگې ته ور معرفي کړل، دغو نهو نوو معرفي شویو کسانو د دوی د ارزونو له مخې تیر کال په ټاکنو کې درغلی کړي وې د ټاکنیزو شکایتونو د کمیسیون د څیړنو له مخې دغه نهه تنه په ټاکنو کې په درغلیو تورن پیژندل شوي دي.

دولسي جرگې د تیرکال د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیون غړی احمد ضیا رفعت د ټاکنو د خپلواک کمیسیون هغه پرېکړه غیرقانوني بللی ده چې نهه تنه یې نوي ولسي جرگې ته ور معرفي کړل، نوموړی ویلی دی چې دغه ۹ تنه د دوی له لوري په درغلیو تورن او ناکام شوی وو، د ټاکنو د شکایتونو د کمیسیون ویاند وايي چې د ټاکنو کمیسیون د دې واک نه لري چې د دوی پخوانی کړي پرېکړه ماته کړي. د ټاکنو د قانون له مخې شکایتونه ټول څیړل شوي دي. د ټاکنو د کمیسیون په گډون هیڅوک د ټاکنو په پایلو کې د بدلون حق نه لري. دغه نهه تنه چې د ټاکنو د کمیسیون له خوا جرگې ته بریالي معرفي شوي دي، که دوی ته وگورو هغوی بډای، زورور او یاهم لوړ پوړو دولتي چارواکو ته نږدې کسان دي. له دې داسې ښکاري چې د ټاکنو په پایلو کې دغه بدلون د فشار، معاملې او یاهم د فرمایش له مخې ترسره شوی دی. بلخوا د ټاکنو د کمیسیون ویاند فروغ تابش مني چې ولسي جرگې ته د دوی له خوا اوسني نهه تنه بریالي اعلان شوي وکیلان د ټاکنو په لومړنیو پایلو کې هم بریالي وو، خو په وینایي وروسته د شکایتونو کمیسیون ناکام کړل.

د ښاغلي فروغ په خبره د ټاکنیزو شکایتونو د اوریدو کمیسیون دغه نهه تنه هغه مهال له کورم قانوني دلیل پرته ناکام اعلان کړي وو. ښاغلي فروغ وايي چې کمیسیون هماغه مهال هم د ټاکنیزو شکایتونو د اوریدو د کمیسیون له دغې پرېکړې سره مخالف و، خو له قانوني پلوه یې د ده په خبره د شکایتونو د اوریدو د کمیسیون په چارو کې د لاس وهني حق نه درلود. مور د یوه ځانگړي طرز العمل له مخې چې د ټاکنو د پایلو د ارزولو په موخه مو جوړ کړی و. دغه نهه تنه بریالي اعلان کړل، مور وموندله چې د ټاکنیزو شکایتونو د اوریدو کمیسیون د دغو نهو کسانو د حذف لپاره لازم دلايل نه لري.

د ټاکنو د خپلواک کمیسیون د رئیس معنوی په وینا، دغه ۹ تنه دهغو ۶۲ کاندیدانو له ډلې څخه دي، چې د ځانگړي محکمې له لوري بریالي اعلان شوی و. معنوي زیاته کړی ده، چې د ټاکنو خپلواک کمیسیون دا پرېکړه د کرکیچ د هوارولو او د ستونزې د حل له مخې، چې د نظام، ولس او ډیموکراسۍ په گټه نه وه، صادر کړې ده. خو یو شمیر شنونکي په دې باور دي، چې دا پرېکړه نه یواځې اوسني کرکیچ ته د پای ټکي نه رډي، بلکې د نورو ناندريو د راټوکیدو لامل به شي، دا پرېکړه به ددې لامل شي، څو یو کمزوری نظام رامنځ ته شي او خلک به هم پرې باور ونه کړي، په عین حال کې امکان لري چې یاده پرېکړه به د ولسي جرگې د اوسنیو غړیو تر منځ د اختلاف او درز لامل شي او دغه ۹ تنه معترض کاندیدان، چې د ټاکنو خپلواک کمیسیون له لوري بریالي اعلان شوي په ولسي جرگه کې د اصلاح غوښتونکیو له ډلې سره یوځای شي.

دا په داسې حال کې ده، چې په ولسي جرگه کې له قانون څخه د ملاتړ ایتلاف چې مخکې له ډېرځواک څخه برخمن و، د ځانگړي محکمې پرېکړه یې ناقانونه او پر حکومت یې نیوکې کولی، خو په دې وروستیو کې د اصلاح طلبانو په نوم یوه نوي ایتلاف، چې د پارلمان سپر گروپونه (سبا، سعادت، ملي تفاهم، ملي مشارکت، اعتماد او ملي متحد) پکې شامل دي، د ملي شورا په انگر کې خپل موجودیت اعلان کړ، چې له قانون څخه د ملاتړ ایتلاف دریځ یې نسبت پخوا ته کمزوری کړ.

په کابل کې یو شمیر برحالو قاضیانو، څارنوالانو او حقوق پوهانو د یوې غونډې په ترڅ کې د انتخاباتو د لاندې د هوارولو لپاره پر انتخاباتي شکایتونو د غور د ځانگړي محکمې د حکم ملاتړ وکړ، هغوی ویلي دي چې هیڅ اورگان د قضا د حکم پر وړاندې د دریدو صلاحیت او توان نه لري او که هره اداره یې د پریکړو د ماتولو هڅه وکړي دوی به په پوره قوت د هغوی پر وړاندې اقدام وکړي، کابل د استیناف د محکمې رئیس سید رحیم وویل چې د ولسي جرگې غړي او نور اورگانونه چې موخه یې د ټولټاکنو له کمیسیون څخه وه حق نه لري چې له خپل صلاحیت پوره پرېکړې وکړي او هر هغه پرېکړه چې قضا کړي وي هغه به پلي کېږي، نوموړی داهم ویلی دی چې، د دې پر ځای چې د شریعت د احکامو ملاتړ وکړي د ولسي، توپ او زور په وسیله خپلې خبرې تحمیلوي، او دغه کار به زموږ اراده بدله نه کړي، هر

دپانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاین تاسو په درنښت همکاري ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادښت: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

اورگان باید د خپل وظیفوي صلاحیت په چوکاټ کې عمل وکړي او که د ټولټاکنو خپلواک کمیسیون دی او که د ولسي جرگې اوسني غړي هغوی نه سي کولای او دا حق هم نه لري چې د قضا پریکړې بایزه وگني او هغه هغسي تنشي خبرې وېولي، په همدې حال کې د ټولټاکنو د خپلواک کمیسیون له لوري ویل سوي چې دوی نه سي کولای چې د اختصاصي محکمې حکم چې ولسمشر ورته د پلي کولو امر کړی په بشپړه توگه ومني.

دبله لوري د ولسي جرگې د انتخاباتو معترضه کانديدان او په سلگونو پلويان يې د انتخاباتو د کمیسیون له وروستی پریکړې سره د خپل مخالفت په دوام د سي شنبې په ورځ په کابل کې واټونو ته راوتل، د دغو معترضه کانديدانو، له خوا افغان ولسمشر ته په يو واضح پيغام کې دوه انتخابه وړاندې شول، چې يا دې له دوی سره خپلې ژمنې عملي کړي او يا دې هم استعفی ورکړي، معترضه کانديدانو په خپلو څرگندونو کې ویل، چې د انتخاباتو کمیسیون په خپلې وروستی پریکړې سره، چې د دوی په وينا د یوناما او د بریتانیې د سفارت په لمسونه شوی، شرعي پریکړو ته سپکاوی کړی دې هغوی و حکومت خبر داری ورکړی دې که د دوی له حقه دفاع ونه کړی نو د نظام په خلاف به پورت شي، دمحکمې حکم د خدای او در رسول حکم دی او د محکمې له حکم باید ملا تر وشي هغوی ویلی دی، مور خبرداری ورکوي او په جدي ډول خبرداری ورکوي، چې که تاسو د خدای او د رسول حکم، چې د سترې محکمې له خوا صادر شوی نادیده ونیسی، نو له دې نظام څخه ملاتړ مور لپاره گناه ده او د هغې په وړاندې جهاد فرض عین دی، ولسي جرگې هم د انتخاباتو د لانجې په اړه د خپل دریځ له مخې د انتخاباتو د کمیسیون پریکړه نه ده منلې او ویلي یې دي، چې په هیڅ ډول به یې عملي نه کړي.

وروسته له هغې، چې د انتخاباتو کمیسیون د ځانگړې محکمې د حکم برخلاف، چې په کې دوه شپيته معترضه کانديدان بریالي اعلان شوي وو، یوازې نهه کانديدان بریالي اعلان کړل دا د دې پریکړې په وړاندې لومړنی تند غبرگون و، مظاهره کوونکو دا خبرداری هم ورکړ، چې پس له دې به دوی ولایتونو ته مخه کړي او د لویو لارو په بندولو سره به خپلو احتجاجونو ته دوام ورکړي، معترضو کانديدانو دا هم ویلی دی، چې د انتخاباتو د کمیسیون دې پریکړې دا ثابته کړه، چې په افغانستان کې د شرعي محکمو نه بلکې د بهرنیو ادارو پریکړې عملي کېږي هغوی ویلی دي، که بیا هم په دې عمل ونه شي، نو دا هم د مخالفینو هغو ادعاوو ته صدق ورکوي، چې په افغانستان کې د اسلام شریعت نه، بلکې د خارجي سفارتونو فیصلي عملي کېږي.

دا معترضه کانديدان په داسې حال کې واټونو ته راوتلي، چې افغان حکومت د انتخاباتو د کمیسیون د پریکړې په اړه لا هم خاموشه دی، خو ملگرو ملتونو یې بیا ملاتړ کړی، د افغانستان لپاره د ملگرو ملتونو ځانگړی استازی بناغلی سټیفن ډی میستورا د افغانستان د ټاکنو د خپلواک کمیسیون د هغې پریکړې، چې د اگست په ۲۱ نېټه وکړه، هر کلی کوي، همدا رنگه دولسمشر بناغلی حامد کرزی دویندوی دفتر یوه غړی ویلی دي چې دامریکې ولسمشر پاراک اوپاما دکرزی د دغې پریکړې هر کلی دیوه ویډیوي کنفرانس په طرح کې کړی دې او د انتخاباتو لانجې دحل په باب یې دکرزی پریکړه یو شجاعانه او له ولسواکي څخه ملا تر کوونکی عمل بللی دي.

پای